

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aarsberetning

fra

KONGSBERG OFFENTLIGE SKOLE

for høiere almindannelse

for

1886—88.

ved

H. L. Sommerfeldt,

konst. rektor

Godebys

Kongsberg.

Erlandsens bogtrykkeri.

1888.

Aarsberetning

fra

KONGSBERG OFFENTLIGE SKOLE

for høiere almendannelse

for

1886—88,

ved

H. L. Sommerfeldt,

konst. rektor

Kongsberg.
Erlandsens bogtrykkeri.
1888.

I. Skolens forstanderskab

bestaar foruden af de to faste medlemmer, stedets magistrat, konst. byfoged Münster, og rektor, af følgende af kommunebestyrelsen valgte mænd:

Direktør Krag, indvalgt 1881,

Handelsborger Christophersen, indvalgt 1886,

Bergkandidat Münster, indvalgt 1885.

Til formand valgtes i møde den 8de marts d. a. den konstituerede rektor.

II. Lærerpersonalet.

Efterat adjunkt Greve den 27de juli 1886 var afgaaet ved døden, blev adjunkt ved Frederikshalds skole Johan L. Alver under 8de januar 1887 i hans sted udnævnt til adjunkt, efterat han allerede i august 1886 af helbreds-hensyn havde ladet sig forflytte herop til skolen som vikarierende lærer under ledigheden. Da skolens rektor, Ording, derpaa i marts 1887 paa grund af sygelighed havde andraget om og erholdt permission indtil skoleaarets udgang — hvilken permission senere efter fornyet andragende blev forlænget til oktober maanedes udgang — bestyredes skolen i denne tid af adjunkt Alver, som konstitueret rektor. Adj. Alver besørgede ogsaa rektors undervisningstimer, medens de fleste af hans egne timer var fordelte mellem vikarerne res. kapellan Nielsen og student Joh. Ord-

ing. Den 4de februar 1888 afgik rektor Ording ved døden, hvorpaa under 20de s. m. overlærer ved Kristiania kathedralskole K. L. Sommerfelt konstitueredes som skolens rektor.

Skolens lærere er saaledes for tiden:

Sommerfelt, Karl Linnée, konst. rektor. Født 1834, cand. mag. 1859, timelærer ved Lillehammer skole 1860, adjunkt ved Bergens kathedralskole 1864, overlærer ved samme skole 1880, overlærer ved Kristiania kathedralskole 1882.

Alver, Johan Ludvig, adjunkt. Født 1848, cand. mag. 1872, vikarierende lærer ved Hamar og Skiens skoler 1875—76; adjunkt ved Frederikshalds skole 1877; adjunkt ved Kongsbergs skole $\frac{8}{1}$ 1887.

Udby, Ole Andreas, adjunkt. Født 1847, student 1870, cand. real. 1877. Udnævnt til adjunkt ved den herværende skole den 19de januar 1878.

Bøhmer, Otto Ferdinand, adjunkt. Født 1853, student 1871, tog sproglig-historisk lærerexamen 1878. Ansat som klasselærer ved herværende skole i 1878 og derefter udnævnt til adjunkt den 1ste august 1879. — Kasserer ved skolen.

Johnsen, Jakob Dybwad, klasselærer. Født 1856, student 1873, cand. theol. 1879; tog praktisk-theologisk examen 1880. Ansat ved den herværende skole 1881.

Holmsen, Alette, inspektrice ved skolens kvindelige afdeling. Født 1855. Underkastede sig guvernanteexamen ved Nissens pigeskole 1877 og var fra 1878 knyttet til herværende private pigeskole først som lærerinde, senere som førstelærerinde og fra januar 1886 som bestyrerinde. Ansat 1887.

Fofs, Alfhild, andenlærerinde. Født 1863. Middel-skolens afgangsexamen 1880. Ansattes 1881 som lærerinde ved Kongsbergs private pigeskole og 1887 ved middelskolen.

Holm, Marie, lærerinde i gymnastik og haandgjerning. Ansat 1887.

Lund, Max Theodor, artilleriløitnant, kontrolofficer

ved vaabenfabrikken. Født i 1852. Ansat som tegnelærer 1878, som gymnastiklærer 1880.

Klewe, Andreas Johan Julius, organist. Født 1832. Elev af Lindeman i Thronhjelm og Vogel i Bergen. Ansat som sanglærer ved den herværende skole i november 1854.

Hoff, Ole Ulriksen, tilsynslærer ved almueskolen. Født 1840. Seminarist. Ansat som skrive lærer 1869. Fratraadt i juli d. a.

III. Disciplene.

A. Antal.

	3die kvartal 1880.	4de kvartal 1880.	1ste kvartal 1887.	2det kvartal 1887.
I.	3	3	3	3
II.	5	5	5	5
III.	11	11	12	12
IV.	8	8	8	8
V.	12	12	12	12
VI.	15	14	14	16

Tilsammen 54   53   54   56

	3die kvartal 1887.	4de kvartal 1887.	1ste kvartal 1888.	2det kvartal 1888.
I. 12 (5 g. 7 p.)	13 (6 g. 7 p.)	13	13	
II. 6 (4 g. 2 p.)	6	6	6	
III. 16 (9 g. 7 p.)	15 (8 g. 7 p.)	15	15	
IV. 18 (6 g. 12 p.)	19 (6 g. 13 p.)	19	18 (5 g. 13 p.)	
V. 15 (12 g. 3 p.)	13 (10 g. 3 p.)	13	12 (9 g. 3 p.)	
VI. 10 (8 g. 2 p.)	10	10	9 (8 g. 1 p.)	
VII. 7	7	7	7	
Tils. 84	83	83	80	

B. Gjennemsnittsalder ved begyndelsen af skoleaaret
1887—88 og normalalder:

Klasse	I.	Gjennemsnittsalder	$9\frac{4}{12}$; normalalder	9
—	II.	—:—	$10\frac{6}{12}$; —:—	10
—	III.	—:—	$11\frac{9}{12}$; —:—	11
—	IV.	—:—	$12\frac{10}{12}$; —:—	12
—	V.	—:—	$13\frac{10}{12}$; —:—	13
—	VI.	—:—	$14\frac{11}{12}$; —:—	14
—	VII.	—:—	$16\frac{9}{12}$;	

C. Disciplenes hjemstavn.

Af skolens 56 disciple i 2det kvartal 1887 var

fra Kongsberg	42
„ Modum	1
„ Eker	3
„ Sandsver	3
„ Numedal	1
„ Telemarken	3
„ Kristiania	2
„ Drammen	1

Af 77 elever i 2det kvartal 1888 var

fra Kongsberg	67
„ Sandsver	5
„ Eker	3
„ Telemarken	1
„ Hougsund	1

IV. Fagfordelingen mellem lærerne.

1887—1888.

R e k t o r:

Norsk	i klasse	VI	3 timer
«	i «	IV	4 —
Latin	i «	VI og V	13 —
			<hr/> 20 timer.

Adjunkt Alver:

Historie i klasse	VI	3 timer
Norsk i «	V	3 —
Tysk i «	VI—IV	12 —
Latin i «	IV	7 —
		<hr/>
		25 timer.

Klasseforstander i kl. V.

Adjunkt Udby:

Mathematik i kl.	VII—IV	22 timer
Naturkundskab i «	VII—V	7 —
		<hr/>
		29 timer.

Klasseforstander i kl. VII—VI.

Adjunkt Bøhmer:

Engelsk i kl.	VI—IV	14 timer
Fransk i «	VI—V	4 —
Historie i «	II	3 —
Geografi i «	III—I	7 —
		<hr/>
		28 timer.

Klasseforstander i kl. IV.

Klasselærer Johnsen:

Religion i kl.	VI—III	9 timer
Norsk i «	III	5 —
« i «	II	1 —
Historie i «	V—III	9 —
Geografi i «	VI—IV	6 —
		<hr/>
		30 timer.

Klasseforstander i kl. III.

Inspektrice frk. Holmsen:

Tysk i kl.	III—II	11 timer
Historie i «	I	3 —
Religion i «	II—I	6 —
		<hr/>
		20 timer.

Klasseforstander i kl. II.

Andenlærerinde frk. Foss:

Naturhistorie	i kl. IV—II	6 timer
Regning	i » III—I	12 —
Norsk	i « II—I	3 —
—	i « II	1 —
	i « I	5 —

---

 27 timer.

Klasseforstander i kl. I.

Timelærer, artilleriløitn. Lund:

Tegning	i kl. VII—II	11 timer
Gymnastik	i « VII—I g.	6 —

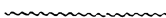
 17 timer.

Timelærer, skrive­lærer Hoff: Skrivning i kl. III—I 6 timer

— sanglærer Klewe: Sang 3 —

Timelærerinde frk. Holm: Gymnastik i « VII -I p. 6 —

---

 15 timer

V. Timefordelingen paa klasser og fag vil sees af efterfølgende tabel:

Fagene.	Kl. I.		Kl. II.		Kl. III.		Kl. IV.		Kl. V.		Kl. VI.		Kl. VII.	Sum.	
	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Gutter	Piger	Piger		
Religion	3		3		3		2		2		$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 1 & \\ \hline \end{array}}$			15	
Norsk.....	2	3	3	1	1		1	4	1	3	3	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 2 & \\ \hline \end{array}}$			25
Tysk.....			1	5			5		4		(L. 3) 4	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline E. 1 & 1 & 2 & \\ \hline \end{array}}$			23
Latin.....							7		6		6	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 6 & \\ \hline \end{array}}$			20
Engelsk.....							5		4		4	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1^* & 1 & 3 & \\ \hline \end{array}}$			14
Fransk.....									2		2	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 2 & & \\ \hline \end{array}}$			4
Historie.....	3		3		3		3		3		3	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 2 & \\ \hline \end{array}}$			18
Geografi.....	3		2		2		2		2		2	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 1 & \\ \hline \end{array}}$			13
Naturfag.....			2		2		2		2	1	2	$\overbrace{\begin{array}{ c c c } \hline 1 & 1 & 2 & \\ \hline \end{array}}$			13
Mathematik.....	1	2	1	1	2	3	2	3	2	3	2	3	5	34	
Tegning.....			1	1	1	1	(L.0) 1		(L.0) 1	1	**	(L.0) 1	1**	11	
Skrivning.....	2		2	1	1	(2)***								6	
Haandarbeide..		(3)		(3)		3		(3)		(3)		3		6	
Gymnastik.....	(3)	(3)	(3)	(3)	3	3	(3)	3	(3)	(3)	3	3		12	
Sum	28	28	33	31	33	31	33	31	33	31	33	24	24	214	

Sang 2 eftermiddagstimer 2

Sum 216

*) I denne time deltog af pigerne kun de i kl. V.

***) Erihaandættning

Pigeleverne undervistes i kl. I--IV i det væsentlige efter den af overbestyrelsen fastsatte plan. Af gutternes fag og timer fragaar i disse klasser for pigernes vedkommende følgende:

- I I. 2 timer norsk og 1 time regning.
- II. 1 t. norsk, 1 t. tysk, 1 t. regning, 1 t. skrivning
1 t. tegning.
- III. 1 t. norsk, 2 t. regning, 1 t. tegning, 1 t. skrivning.
- IV. 1 t. norsk, 3 t. matematik, 1 t. tegning.

I klasse V fragaar fra gutternes fag og timer, — foruden 2 timer matematik og 2 timer fransk — tillige 2 timer fysik, hvorimod pigerne deltage i alle de engelske timer.

Paa skolens øverste trin er undervisningen for pigerne ordnet paa følgende maade:

Den undervisning, som meddeles gutterne i kl. VI med 33 timer ugentlig (iberegnet 3 t. gymnastik), er for pigernes vedkommende fordelt paa 2 aar — kl. VI og kl. VII — med 24 timer ugentlig (iberegnet 3 timer gymnastik og i kl. VI 3 timer haandarbeide), saaledes at pigerne i kl. VII indhente, hvad de i kl. IV—VI har forsømt i matematik, naturkundskab og andre fag.

I kl. VI fragaar følgende undervisningstimer om ugen fra gutternes: 1 t. religion, 1 t. norsk, 1 t. tysk, 1 t. engelsk, 2 t. fransk, 1 t. historie, 1 t. geografi, 1 t. fysik, 3 t. matematik, hvorimod pigerne har en særskilt time frihaandstegning. Pigernes ugentlige undervisningstimer i denne klasse blive altsaa (foruden 3 t. haandarbeide og 3 t. gymnastik) følgende

Religion	1 t.
Norsk	2 -
Tysk	3 -
Engelsk	3 -
Historie	2 -
Geografi	1 -

Naturhistorie	1	timer
Mathematik.....	3	-
Tegning...	2	-
<hr/>		
Ialt 18 timer		

Kl. VII har følgende ugentlige undervisningstimer:

Religion.....	1	t.
Norsk.....	2	-
Tysk.....	2	-
Engelsk	3	-
Historie	2	-
Geografi	1	-
Naturhistorie.....	1	-
Naturkundskab.	2	-
Mathematik.....	5	-
Tegning	2	-
<hr/>		

Ialt 21 timer + 3 timer gymnastik.

Af disse 21 er timerne i matematik og naturkundskab samt den ene time i tegning særtimer, de øvrige kombinerede med kl. VI.

Ledige mellemtimer (to sammenhængende) i kl. VII og VI anvendes en gang ugentlig til extemporalstil i tysk og ligesaa i engelsk.

Sangundervisningen har været særskilt for gutter og piger og henlagt til eftermiddagen med i det hele 3 timer, nemlig $1\frac{1}{2}$ time for hver afdeling. Baade gutter og piger har været delt i 2 partier, saaledes at hvert parti altsaa har sunget $\frac{3}{4}$ time.

I gymnastik dannede hvert kjø 2 partier saaledes, at kl. III - I udgjorde et parti, de øvrige klasser det andet. Begge partier havde for begge kjø 3 hele timer ugentlig.

I haandarbeide var pigerne inddelt i 2 partier paa samme maade som i gymnastik, hvert med 3 timer ugentlig, hvilke timer alle var lagt fra 1 - 2.

Exercitie afholdtes baade i 1887 og 1888 4 dage inde i examen og 2 dage i begyndelsen af september.

3 elever var fritagne for gymnastik ifølge lægeattest;

28 for sang paa grund af stemmeskifte eller manglende gehør.

2 deltog som dissenterer kun i den bibelhistoriske del af religionsundervisningen.

5 elever deltog i undervisningen i fransk, 1 i kl. VI, 4 i kl. V.

VI. Undervisningen.

Religion.

- Klasse I.* Vogts lille bibelhistorie fra begyndelsen indtil Jesu lignelser. Katekismens 5 parter uden Luthers forklaring. Salmer udenad efter Landstads salmebog: No. 131, 138, 330, 352, 580.
- *II.* Vogts lille bibelhistorie læst og repeteret. Derefter af sammes bibelhistorie for borgerskoler til side 12. Katekismens 5 parter læste og gennemgaaede med Luthers forklaring. Salmer udenad efter Landstad: No. 81, 82, 131, 138, 331 og 580.
- *III.* Vogts bibelhistorie for borgerskoler læst og repeteret fra begyndelsen til Israels rige s. 70. Af Luthers katekisme: udvalgte sentenser; enkelte salmer efter udvalget i samme bog. Af forklaringen læst og repeteret til s. 33.
- *IV.* Samme bibelhistorie læst og repeteret fra Ezekiel og Daniel (s. 77) til den barmhjertige samaritan s. 130. Af forklaringen læst og repeteret fra 3die til 5te part.
- *V.* Af samme bibelhistorie læst og repeteret fra kongernes bøger (s. 68) til s. 124. Af forklaringen er læst og repeteret 2den part (s. 38–83).
- *VI.* Bibelhistorien repeteret fra begyndelsen til s. 195 (Jerusalems forstyrrelse). I 1 time sammen med

Klasse VII. gennemgaaet af forklaringen fra daabens sakramente til enden. Derpaa den hele bog repeteret.

M o d e r s m a a l e t.

Klasse I. Læst og gennemgaaet udvalgte stykker af Pauss og Lassens læsebog, 2det skoletrin. Nogle digte lærte udenad. De vigtigste tale- og sætningsdele indovede ved analyse i eksempelsamlingen uden benyttelse af lærebog i grammatik. Diktat og afskrift hver uge.

-- *II.* Læsning og gennemgaaelse af forskellige stykker i Pauss og Lassens læsebog, 2det skoletrin. Digte udenad. Af Hofgaards lille grammatik det væsentlige fra §1 -- 66. Analyse. I første halvår diktat og afskrift; i andet diktat og lettere gjennfortælling.

-- *III.* Læsning og gennemgaaelse af udvalgte stykker, først i 2den, siden i 3die del af Eriksens og Paulsens læsebog. Digte gennemgaaede og lærte udenad. Af Hofgaards lille grammatik gennemgaaet og indøvet ved analyse fra § 1 - 43. Anmærkninger oversprungne. 2 gange ugentlig skriftlige øvelser, i andet halvår oftest gjennfortælling, undertiden diktat.

Gutternes særtime benyttedes til læsning af forskellige stykker i læsebogen.

-- *IV.* Læsning og analyse efter Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del. Hver uge deklamation af udenadlært digt, efterat dette først er forelæst og gennemgaaet af læreren. Af Hofgaards grammatik fra begyndelsen til sammenligningsætninger. Hver anden uge en stil, bestaaende i gjennfortælling, gjengivelse i prosa af et digt eller (i sidste halvår) en udarbeidelse af let

beskrivende indhold (efter foregaaende gennemgaaelse af ennet).

I gutternes særtime diktat og læseøvelser eller skriftlig gjenfortælling.

Klasse V.

Af Pauss og Lassens læsebog III, 2 læst -- foruden mindre stykker - Bjørnsons: Mellem slagene. Munch: En aften paa Giske. Bjørnson: En fallit. Molière: Scener af „Doktoren mod sin vilje“. Af Shakespeare: Scener af Macbeth. Af Hofgaard's grammatik: Formlæren læst og repeteret. Endel digte udenad.

Stilopgaverne var: 1) En valgfri opgave. 2) Høsten er kommen. 3) En spøgelsehistorie, som fik en naturlig opløsning. 4) Vikingetogene. 5) Handlingen i Bjørnsons „Mellem slagene“. 6) Det amerikanske kontinent's naturlige beskaffenhed. 7) En lystreise med forhindringer (tentamen). 8) Juleaften. 9) En kjephest æder mere end ti stamheste. 10) Uretfærdigt gods trives ikke. 11) Et brev. 12) Et brev. 13) Den som bygger sit hus efter hver mands raad, hans hus kommer skjævt at staa. 14) Den pyrenæiske halvøs naturlige beskaffenhed. 15) Den jyske halvøs naturlige beskaffenhed. 16) Et brev. 17) Et brev.

- VI+ VII. Læst og gennemgaaet af Pauss og Lassens IV, 2: Holbergs Den stundesløse; endvidere brudstykket af „Peder Paars“ samt No. 10 af Holbergs epistler. Winther: Sangerens farvel. Baggensens: Til mit fødeland. Digte af Welhaven, Wergeland, Bjørnson, Ibsen, Munch o fl. læste og gennemgaaede. Forfatterens liv fortalt mundtlig og siden lært efter Lassens læsebog. I gutternes særtime er Oehlenschlägers Aladdin læst og gutternes stile gennem-

gaaede. Troper og figurer samt digtarterne efter Mosling. Stil i regelen hver anden uge.

Stilopgaverne var:

- 1) En Tycho Brahes dag.
- 2) Sammenligning mellem den østlige og vestlige halvdels kontinenter med hensyn til form og naturlig beskaffenhed.
- 3) De hundrede dage (ex tempore).
- 4) Statsforfatningens udvikling i de græske stater fra den ældste tid indtil Solon og Lykurg.
- 5) Det romerske alnuetribunats oprindelse og misbrug (ex tempore).
- 6) Norges statsforfatning.
- 7) En skal dæmme i bækken og ikke i aæn.
- 8) Fortæl noget om de forskellige jordbælter, deres naturforhold og frembringelser.
- 9) Kort gjengivelse af handlingen i 1ste akt af den stundesløse.
- 10) Ligeledes af 2den og 3die akt.
- 11) Om skovenes betydning for det norske folk.
- 12) Kristian den 2dens liv og regjering samt hovedtrækkene i hans karakter (tentamen).
- 13) Fortæl om den person i historien, som tiltaler dig mest, og angiv hvorfor.
- 14) Om hunden, dens egenskaber og dens nytte
- 15) Vindenes nytte og skade.
- 16) De vigtigste metallers anvendelse.
- 17) En vandring i skoven en vaardag, hvad jeg der saa og hørte.

T y s k.

- Klasse I.* Af Lassens læsebog for begyndere læst og repeteret fra begyndelsen til s. 9.
- *II.* Af samme læsebog læst og repeteret fra s. 9 til s. 50. I 1ste halvaar er de norske stykker

forbigaaede; i 2det endel sætninger oversatte fra norsk til tysk. Dels diktat, dels lette sætninger oversatte skriftlig fra norsk til tysk, hvilke efter at være rettede og renskrevne er lærte udenad.

Klasse III. Af samme læsebog omtrent 30 sider. Af Pauss og Lassens do. omtrent 10 sider. Af Løkkes lille grammatik hele formlæren. 1 time om ugen oversættelse fra norsk til tysk – dels mundtlig efter foregående forberedelse, saaledes at stoffet siden renskrives og læres udenad til næste gang – dels skriftlig; undertiden diktat.

-- *IV.* Af Pauss og Lassens læsebog læst de første 48 sider. Grammatikkens formlære gennemgaaet og repeteret. Af stiløvelserne gennemgaaet til pag. 38. Gloser og talemaader er lærte udenad og endel eksempler oversatte fra norsk til tysk. 1 stil ugentlig paa skolen og i regelen 1 hjemmestil om ugen. Til disse stile er anvendt eksempler af det ovennævnte pensum af stiløvelserne.

-- *V.* Af Pauss og Lassens læsebog læst 27 sider. Efter Hauff's Märchen læst extempore 66 sider. Af grammatikken er formlæren læst ud og repeteret og af syntaxen kasuslæren.

Af stiløvelserne er det grammatiske stof gennemgaaet mundtlig til 2den afdeling, idet endel eksempler er oversatte fra norsk til tysk. De forekommende glosser og talemaader er lærte udenad. I 1ste halvår 1 extemporalstil hver uge, 1 hjemmestil hver anden uge, i 2det 1 hjemmestil og 1 extemporalstil hver uge.

-- *VI.* Af Pauss og Lassens læsebog 21 sider læst statarisk. Engelsklinien desuden læst extempore 82 sider af Hauff's Märchen. Gutterne en hjemmestil om ugen og en skolestil hver 2den uge. Pi-

gerne en skolestil hver uge; en extemporalstil sammen med gutterne hver 2den uge.

Klasse VII+VI. Schiller: Die jungfrau von Orleans indtil 3die akts 5te scene. Af grammatikken gennemgaaet slutningen af formlæren (fra de stærke verber) og hele syntaxen. Af og til eksempler oversatte fra norsk til tysk efter Knudsens stiløvelser. Kl. VII en stil om ugen paa skolen.

Latin.

- Klasse IV.* Af Johansens læsebog gennemgaaet og repeteret til side 38. Desuden 5 af Phædri fabler (90 vers) læst og repeteret. Det væsentlige af formlæren læst og repeteret efter Schreiners grammatik. 1 stil om ugen paa skolen, idet de norske eksempler først er oversatte paa latin mundtlig, derefter nedskrevne.
- V. De 5 første feltherrer af *Cornelius Nepos* læste og repeterede (efter Voss's udvalg). Udvalget af Phædri fabler efter samme bog læst og repeteret. Formlæren repeteret. Af kasuslæren reglerne i Johansens stiløvelser. En skolestil og 1 hjemmestil ugentlig efter samme bog.
- VI. Af Cæsar de bello Gallico 1ste bog og 2den bog indtil kap. 20. Af Cicero hele 1ste katalinæriske tale og 3die indtil kap. 8. Desuden Nepos's Pausanias. Derefter hele pensumet til afgangsexamen repeteret (med undtagelse af de 5 første feltherrer af Cornel). Af grammatikken er formlæren repeteret. Kasuslæren delvis gennemgaaet og derpaa repeteret. Af sætningslæren om acc. cum inf. og ut, om gerundium og verbaladjektiv, samt læren om konjunktiv i bisætninger. 1 hjemmestil og 1 skolestil hver uge.

E n g e l s k

- Klasse IV.* Brekkes læsebog for begyndere fra begyndelsen til side 63, læst og repeteret. Det meste af øvelser fra norsk er oversat mundtlig. Det grammatiske indhold (side 117—138) i læsebogen er gennemgaaet og repeteret.
- *V.* Brekkes større læsebog fra side 11—48. Hele Løkkes lille grammatik læst og repeteret. To timer ugentlig stil efter Knudsens og Løkkes stiløvelser (en time sammen med kl. VI og en time kl. V alene.)
- *VI.* Brekkes større læsebog s. 167—229. Lydlære, formlære og syntax repeteret efter Løkkes lille grammatik. Af Knudsens og Løkkes stiløvelser gennemgaaet »præpositioner« og synonymmer, desuden det vigtigste af Lunds vokabular. 1 skolestil om ugen.

F r a n s k .

- Klasse V.* Knudsens læsebog fra begyndelsen til s. 16. Af grammatiken det væsentligste af formlæren.
- *VI.* Samme læsebog fra side 16—46. Formlæren repeteret.

H i s t o r i e .

- Klasse I.* Af Eriksens lille verdenshistorie læst og repeteret fra begyndelsen til korstogene.
- *II.* Af samme bog fra side 49 (middelalderen) indtil enden læst og repeteret.
- *III.* Af Schjøths verdenshistorie læst og repeteret fra begyndelsen til Graccherne s. 83. Af Sigv. Petersens »Nordens Historie« læst og repeteret fra begyndelsen til Sverige s. 55.
- *IV.* Af Schjøths verdenshistorie læst og repeteret fra Diocletian s. 110 til den nyere historie s. 215.

Af Petersens nordens historie læst og repeteret fra de tre rigers forening s. 67 til freden i Kjøbenhavn s. 116.

Klasse V. Af Schjøths verdenshistorie læst og repeteret fra den nyere tid (s. 215) til s. 337 (Frankrige som keiserdømme).

Af Petersens nordens historie læst og repeteret fra enevoldsmagtens indførelse s. 116 til bogens ende s. 170.

— VI. Schjøths verdenshistorie fra Frankrige som keiserdømme til enden. Derefter repeteret fra den franske revolution til enden. Af nordens historie repeteret fra begyndelsen til kalmarunionen.

— VII+VI. Schjøths verdenshistorie repeteret fra begyndelsen til den franske revolution. Petersens nordens historie fra kalmarunionen indtil enden. De tilbagestaaende dele af saavel verdenshistorien som nordens historie er gennemgaaede kursorisk i et par timer.

Geografi.

Klasse I. Horns lille geografi fra begyndelsen til Asien læst og repeteret gjentagne gange.

— II. Samme bog fra begyndelsen til Asien, læst og gjentagende repeteret.

— III. Af Geelmuydens geografi læst og repeteret fra Europa s. 43 til s. 93 (Sverige) og fra s. 241 (Amerika) til enden.

— IV. Af Geelmuydens geografi læst og repeteret fra s. 42 (Europa) til s. 60 (Norge) og fra s. 111 (England) til s. 174 (Rusland).

— V. Af samme lærebog læst og repeteret fra s. 193 (Asien) til enden. Derefter læst og repeteret fra s. 60 (Norge) til s. 94.

- Klasse VI.* Gjennemgaaet af samme lærebog fra Amerika til enden og derpaa repeteret fra s. 145 (Italien) til bogens ende.
- *VI+VII.* Af samme lærebog repeteret fra begyndelsen til s. 145 (Italien).

M a t h e m a t i k.

- Klasse I.* Efter Johannesens regnebog gjennemgaaet de 4 regningsarter i hele ubenævnte tal, samt addition og subtraction af hele benævnte tal.
- *II.* Af samme bogs h. 1 gjennemgaaet de 4 regningsarter med hele benævnte tal, derefter af h. 2 addition og subtraction af brøk.
- *III* Efter samme bogs 2det hefte gjennemgaaet de 4 regningsarter med almindelig brøk, derefter de samme med decimalbrøk; endvidere indøvet enkelt reguladetri og begyndt paa sammensat.
- *IV.* (Gutter og piger). Af Johannesens arithmetik gjennemgaaet og repeteret fra begyndelsen til decimalbrøk. I praktisk regning: enkelt og sammensat reguladetri samt procentregning. (Gutter alene). Af Bonnevis geometri gjennemgaaet og repeteret 1ste bog.
- *V.* (Gutter og piger). I praktisk regning gjennemgaaet og repeteret: procent, enkelt rente, rabat og diskonto. (Gutter alene). Af Johannesens arithmetik 3die og 4de bog gjennemgaaet og repeteret. Af Bonnevis geometri læst og repeteret 2den, 3die og 4de bog.

Pigerne, der i august 1887 fra den herværende pigeskole kom ind i kl. V og ikke havde læst den i kl. IV. gjennemgaaende arithmetik, har havt privatundervisning i denne del af matematiken.

Klasse VI. (Gutter alene). Bonnevis aritmetik fra logaritmer ud bogen. Derefter den hele aritmetik repeteret. I praktisk regning: delingsregning, blandingsregning og kjederegelen; derefter repetition af det hele pensum; samt endelig øvelser i legemers beregning. Af Bonnevis geometri gennemgaaet og repeteret 5te og 6te bog. Derefter er det øvrige af samme bog repeteret. Løsning af talrige examensopgaver.

Pigerne har deltaget 1 time med gutterne i praktisk regning, men taget privatundervisning i aritmetik.

VII. Af Bonnevis aritmetik gennemgaaet og repeteret fra potenser til logarithmer. Derefter det hele pensum repeteret. I praktisk regning: Diskonto, delings- og blandingsregning, kjederegelen; derefter repetition af det forhen gennemgaaede. Derhos øvelser i legemers beregning. Af Bonnevis udmaalingslære er samtlige konstruktions- og beregningsopgaver udførte og repeterede og desuden mange extraopgaver, svarende til afgangsexamens fordringer.

N a t u r f a g.

Klasse II. En mundtlig oversigt over dyreriget. Derefter læst og repeteret pattedyrene efter Sørensens dyreriget og begyndt paa fuglene.

--- III. Af Sørensens planteriget læst og repeteret 1ste afsnit om planternes ydre bygning. Af samme forf.s dyreriget læst og repeteret fra krybdyr til orme.

.. IV. Af Sørensens planteriget læst og repeteret fra planternes inddeling til „blomsterløse planter“. Af sammes dyreriget læst og repeteret fra orme

indtil enden af bogen. Derefter pattedyrene repeteret.

Klasse V. (Gutter og piger). Af Sørensens planteriget gennemgaaet og repeteret afsnittet om plantens indre bygning og liv. Paa en udflugt gennemgaaet de vigtigste træer i blomstringstiden og forøvrigt beskrevet de vigtigste forekommende planter.

(Gutter alene). Henrichsens fysik læst og repeteret.

- VI. (Gutter) Henrichsens fysik repeteret i sin helhed.
- VI · VII. Sørensens dyreriget og sammes planteriget repeterede i sin helhed.
- VII. Henrichsens fysik gennemgaaet og repeteret i sin helhed.

S k r i v n i n g.

Klasse I. Indøvet de vigtigste grundtryk og de enkelte bogstaver; derefter øvelser i at binde bogstaverne sammen til ord. Senere øvelse i latinsk skrift, - alt efter lærerens opskrift og med anvendelse af taktmetoden.

Læsning især af latinsk haandskrift efter de lettere stykker i „Feragens øvelsesbog“.

- II. Øvelse i latinsk skrift efter lærerens opskrift.
Læsning af haandskrift sammen med 1ste klasse.
- III. Fortsat øvelse i latinsk skrift efter lærerens opskrift, trykte forskrifter og afskrift efter bog.

Læsning især af gothisk haandskrift efter de vanskeligere stykker i „Feragens øvelsesbog.“

To gange hver maaned har der af disciplene i 4de, 5te, 6te og 7de klasse været leveret en prøveskrift, for hvilken er givet karakter, ligesom skriften i disciplenes stilebøger i disse klasser

ogsaa i regelen har været efterseet af skrive-
læreren.

T e g n i n g.

- Klasse* II. Frihaandstegning. De geometriske grundfor-
mer og deraf udledede figurer efter Berghs
„frihaandstegning“, 1ste hefte. Til og med
staaende sexkant. Opgaverne tegnede og for-
klarede paa vægtavlen. Tegningerne udførte med
pen og tusch.
- III. Fortsættelse fra kl. II efter Berghs „frihaands-
tegning“ til og med æg oval. Udførelse med
pen og tusch.
- IV. Ornamenttegning. Blyant og viskelæder be-
nyttet, men den endelige optrækning med pen
og tusch.
- V. Frihaandstegning. Videregaaende ornament-
tegning. Udførelsen paa samme maade som i
kl. IV.
Projektionstegning. Optegning af de almin-
deligst forekommende regulære legemer i grund-
rids og oprids samt i front og profil.
- VI + VII. Frihaandstegning. Ornamenttegning efter
vanskeligere opgaver.
Projektionstegning. Som i kl. V, men efter
sammensatte opstillinger og med de af kirke-
departementet givne examensopgaver som ret-
tesnor.

H a a n d a r b e i d e.

Haandarbeidet er udført efter „Haandarbeide som
skolefag“ af Marie Rosing. I kl. II—III er desuden lært
engelsk broderi, i kl. IV—VI forskellige slags broderier.
De 6 klasser er delt i to partier; kl. I—III udgjør yngste
parti, kl. IV—VI det ældste. Kl. VII deltager ikke i haand-
arbeide.

S a n g.

Det yngre Parti (kl. III - I) er undervist i nodelæsning, taktinddeling og enstemmige sangøvelser, det ældre parti (kl. VI - IV) i videregaaende musiklære og tostemmig sang. Begge klasser har lært de fleste saavel ældre som nyere koralmelodier. Der har ogsaa af og til fundet fællesøvelser sted. Undervisningen har været særskilt for piger og gutter.

VII. Afgangsexamener

1884 1888.

1. *Middelskoleexamen paa latinlinien:*

		Hovedkarakter.	Opt. i skolen.
1884:	Andresen, Jens,	Meget godt 2,21	1878.
	Bruland, Oluf,	Udm. godt 1,13	1882.
	Frog, Andreas,	Meget godt 1,60	1877.
	Ording, Johannes,	Meget godt 1,64	1882.
	Rogstad, Abraham,	Udm. godt 1,18	1881.
	Schou, Einar,	Meget godt 1,55	1878.
1885:	Ording, Frederik,	Meget godt 1,75	1882.
	Wessel, Frithjof,	Udm. godt 1,40	1879.
1886:	Aronsen, Haakon,	Meget godt 2,29	1880.
	Holmsen, Theodor,	Meget godt 2,25	1880.
	Krag, Herman,	Meget godt 1,75	1880.
1887:	Bommen, Alfred,	Meget godt 2,07	1881.
	Tveiten, Ole,	Udm. godt 1,46	1885.
1888:	Kristoffersen, Harald,	Godt 2,65	1881.
	Nilsen, Thorvald,	Meget godt 2,12	1881.
	Paule, Andreas,	Godt 2,85	1881.
	Skarra, Rikard,	Meget godt 1,89	1885.
	Wessel, Thor,	Meget godt 1,77	1882.

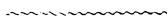
2. *Middelskoleexamen paa engelsklinien:*

		Hovedkarakter.	Opt. i skolen.
1884:	Besseberg, Ole,	Meget godt 1,90	1881.
	Ruud, Nils,	Godt 2,80	1876.
1885:	Andersen, Karl,	Meget godt 2,04	1877.
	Aurdahl, Olaf,	Godt 2,79	1877.
	Frog, Harald,	Godt 2,67	1879.
	Hansteen, Viggo,	Meget godt 2,27	1879.
	Larsen, Julius,	Meget godt 2,44	1881.
	Münster, Kristian,	Godt 2,61	1884.
	Olsen, Hjalmar,	Meget godt 2,19	1878.
1886:	Fuske, Theodor,	Godt 2,83	1878.
	Lie, Kristian,	Meget godt 2,00	1883.
1887:	Alfsen, Ivar,	Godt 2,68	1881.
	Andersen, Andreas,	Godt 2,93	1882.
	Bentsrud, Halvor,	Godt 3,00	1886.
	Flaata, Hans,	Godt 2,54	1880.
	Horgen, Peder,	Meget godt 1,70	1885.
	Thomassen, Kristian,	Godt 2,68	1886.
	Hansteen, Engel,	Meget godt 2,30	1886.
	Ording, Marie,	Udm. godt 1,43	1886.

I 1884 tog 1 Gut og i 1887 2 piger som privatister afgangsexamen ved skolen.

Af 6te klasses kvindelige elever tog i 1887 kun to afgangsexamen, medens de øvrige 6 gik over i den nye 7de klasse (for piger alene). Af disse sidste fremstillede kun 3 sig til examen, og for deres vedkommende fandt man at burde benytte den i rundskr. af 7de april anviste adgang til kun at lade dem absolvere examen i enkelte fag. De øvrige 3 deltog af helbredshensyn ikke i examen.

Ved aarsexamen 1888 lod man ogsaa den kvindelige elev i kl. VI i henhold til den i nævnte rundskrivelse aabnede adgang kun tage examen i visse fag.

VIII. Bibliotheket og samlingerne

1886 - 1888.

A. Bibliotheket.

Foruden ved gaver fra universitetet, departementet, det statistiske bureau og andre offentlige kontorer er biblioteket for det skolen bevilgede annuum forøget med følgende værker:

Tillæg til Lings gammastiktabeller.

Weisse, P.: Tiber og Nero.

Bugge, Sophus: Sæmundar Edda.

Edda Snorra Sturlasonar, 2 bind.

Saxonis Grammatici historia danica, 2 bind.

P. E. Müller: Sagabibliothek, 3 bind.

Schraders Erziehung und Unterrichtslehre.

Egils Saga.

Guhl og Koner: Leben der Griechen und Römer, 2 bd.

Sanders: Lehrbuch der deutschen sprache.

Schreiner: Latinsk sproglære med register, 2 exmpl.

Forchhammer: Latinske stiløvelser.

Latinsk læsebog af Johansen.

Hintner: Kleines Wörterbuch der lat. Etymologie.

Wesener: Lateinisches Vocabularium.

Wiggert: Handbüchlein der lat. Sprache.

Voss, P.: Latinske klassikere.

Vanicek: Lateinische Grammatik. Erster Theil.

Schenkels Griechisch-Deutsches Schulwörterbuch.

Cæsars bellum gallicum von Kraner.

— — — — — von Rheinhardt.

Correspondenzblatt für Schulen. Württemberg 1883, H. 9 - 10.

Orthoepische Tabellen von Steinbrück.

Rehdantz: Xenofons Anabasis. I - III.

Jungnäuel: Ausgeführte Stilarbeiten. IV.

Borgens »Veiledning«.

Pettersen og Storm: Norges, Sveriges og Danmarks historie.

VIII. Bibliotheket og samlingerne

1886 - 1888.

A. Bibliotheket.

Foruden ved gaver fra universitetet, departementet, det statistiske bureau og andre offentlige kontorer er biblioteket for det skolen bevilgede annuum forøget med følgende værker:

Tillæg til Lings gammastiktabeller.

Weisse, P.: Tiber og Nero.

Bugge, Sophus: Sæmundar Edda.

Edda Snorra Sturlasonar, 2 bind.

Saxonis Grammatici historia danica, 2 bind.

P. E. Müller: Sagabibliothek, 3 bind.

Schraders Erziehung und Unterrichtslehre.

Egils Saga.

Guhl og Koner: Leben der Griechen und Römer, 2 bd.

Sanders: Lehrbuch der deutschen sprache.

Schreiner: Latinsk sproglære med register, 2 exmpl.

Forchhammer: Latinske stiløvelser.

Latinsk læsebog af Johansen.

Hintner: Kleines Wörterbuch der lat. Etymologie.

Wesener: Lateinisches Vocabularium.

Wiggert: Handbüchlein der lat. Sprache.

Voss, P.: Latinske klassikere.

Vanicek: Lateinische Grammatik. Erster Theil.

Schenkels Griechisch-Deutsches Schulwörterbuch.

Cæsars bellum gallicum von Kraner.

— — — — — von Rheinhardt.

Correspondenzblatt für Schulen. Württemberg 1883, H. 9 - 10.

Orthoepische Tabellen von Steinbrück.

Rehdantz: Xenofons Anabasis. I - III.

Jungnäuel: Ausgeführte Stilarbeiten. IV.

Borgens »Veiledning«.

Pettersen og Storm: Norges, Sveriges og Danmarks historie.

- Gjør & Johannesen. Opgaver til latinsk oversættelse.
 Mohr og Onzen: Tyske stiløvelser.
 Prellers Griechische Mythologie. 2 Th.
 Hauffs Märchen. 3 exemplarer.
 Eriksens norske stilopgaver.
 Lassens prosaiske læsebog.
 Pauss og Lassens tyske læsebog for mellemklasserne.
 Svan: Lärobok i välläsning.
 Grimm: Deutsche Mythologie. 2 Th.
 Beretning om det 5te norske skolemøde.
 Petersens fædrelandshistoriske fortællinger.
 Norske retskrivningsregler. 3 expl.
 Henschel: Stilarbeiten.
 3 tales from Shakespeare.
 Lovtidenden 1885—1886.
 Aars's retskrivningsregler. 6 expl.
 Holbergs Erasmus Montanus. 5 expl.
 Wessels Kjærlighed uden Strømper. 5 expl.
 Westerns ordlister, 5 expl.
 Aars: Sokrates.
 Buisson: Devoirs d'écoles américaines.
 Müllers Wörterbuch der Eigennamen.
 Nyrop: Sprogets vilde Skud.
 Sofokles's Antigone udg. af P. Groth.
 Madvig: Livserindringer.
 Vor Ungdom for 1886 og 1887.
 Norsk haandordbog ved Johnsen. H. 34—38.
 Gundersen: Tysk læsebog for middelskelens høiere klasser.
 Universitetets og skoleannaler. Ny række. 1ste og 2den
 aargang 1886 og 87.
 Arkiv for nordisk filologi. 3die Bind.
 Latinsk lexikon af Schreiner, Johansen, Nygaard.
 Wallem og Schjøth: Frankriges historie.
 Historisk arkiv for 1886 .87.
 Weisse: Romerske antikviteter.
 Baggesen: Udvalgte digte.

- Gjør & Johannesen. Opgaver til latinsk oversættelse.
 Mohr og Onzen: Tyske stiløvelser.
 Prellers Griechische Mythologie. 2 Th.
 Hauffs Märchen. 3 exemplarer.
 Eriksens norske stilopgaver.
 Lassens prosaiske læsebog.
 Pauss og Lassens tyske læsebog for mellemklasserne.
 Svan: Lärobok i välläsning.
 Grimm: Deutsche Mythologie. 2 Th.
 Beretning om det 5te norske skolemøde.
 Petersens fædrelandshistoriske fortællinger.
 Norske retskrivningsregler. 3 expl.
 Henschel: Stilarbeiten.
 3 tales from Shakespeare.
 Lovtidenden 1885—1886.
 Aars's retskrivningsregler. 6 expl.
 Holbergs Erasmus Montanus. 5 expl.
 Wessels Kjærlighed uden Strømper. 5 expl.
 Westerns ordlister, 5 expl.
 Aars: Sokrates.
 Buisson: Devoirs d'écoles américaines.
 Müllers Wörterbuch der Eigennamen.
 Nyrop: Sprogets vilde Skud.
 Sofokles's Antigone udg. af P. Groth.
 Madvig: Livserindringer.
 Vor Ungdom for 1886 og 1887.
 Norsk haandordbog ved Johnsen. H. 34—38.
 Gundersen: Tysk læsebog for middelskelens høiere klasser.
 Universitetets og skoleannaler. Ny række. 1ste og 2den
 aargang 1886 og 87.
 Arkiv for nordisk filologi. 3die Bind.
 Latinsk lexikon af Schreiner, Johansen, Nygaard.
 Wallem og Schjøth: Frankriges historie.
 Historisk arkiv for 1886 .87.
 Weisse: Romerske antikviteter.
 Baggesen: Udvalgte digte.

Arentzen: Oehlenschläger.

Norsk statskalender for 1888.

Reusch's lille geografi.

Rolfsen: Norske digtere.

Pauss og Lassens norske læsebog IV 2. i 8 expl.

Oehlenschlägers udvalgte skrifter i 1 bind.

Baggesen: Udvalgte digte i 1 bind.

Brynildsen: Norsk-engelsk ordbog. H. 1-2.

Drolsum, A. G.: Det norske folk og dets forsvarsvæsen.

Seeberg, F. G.: Et velordnet skyttervæsens betydning for
armeen og landsforsvaret.

B. De fysikalske og zoologiske samlinger.

1 Stativ med 12 reagensglas.

1 glaskolbe med tragt og ledningsrør til udvikling af
kulsyre og vandstofgas.

1 porcellænsretorte med ledningsrør til udvikling af surstof.

1 vandbeholder med brø til brug ved gasudvikling.

1 pipette.

1 influensmaskine.

Ved den zoologiske samling: 1 hvirvel af en hval,
foræret af frk. E. Lange.

L æ r e m i d l e r :

Petersens tegneapparat.

IX. Skole- og indskrivningspenge.

Som indskrivningspenge betales ved optagelse i skolen i kl. I III 8 kroner, i kl. IV VI 6 kroner.

I kl. I - III er skolepengene 15 kr. pr. kvartal.

I kl. IV - VII 21 - - -

Af to brødre betaler den anden $\frac{3}{4}$, af tre den anden $\frac{3}{4}$ og den tredje $\frac{1}{2}$; er der flere end tre brødre gaa de øvrige frit.

Arentzen: Oehlenschläger.

Norsk statskalender for 1888.

Reusch's lille geografi.

Rolfsen: Norske digtere.

Pauss og Lassens norske læsebog IV 2. i 8 expl.

Oehlenschlägers udvalgte skrifter i 1 bind.

Baggesen: Udvalgte digte i 1 bind.

Brynildsen: Norsk-engelsk ordbog. H. 1-2.

Drolsum, A. G.: Det norske folk og dets forsvarsvæsen.

Seeberg, F. G.: Et velordnet skyttervæsens betydning for
armeen og landsforsvaret.

B. De fysikalske og zoologiske samlinger.

1 Stativ med 12 reagensglas.

1 glaskolbe med tragt og ledningsrør til udvikling af
kulsyre og vandstofgas.

1 porcellænsretorte med ledningsrør til udvikling af surstof.

1 vandbeholder med brø til brug ved gasudvikling.

1 pipette.

1 influensmaskine.

Ved den zoologiske samling: 1 hvirvel af en hval,
foræret af frk. E. Lange.

L æ r e m i d l e r :

Petersens tegneapparat.

IX. Skole- og indskrivningspenge.

Som indskrivningspenge betales ved optagelse i skolen i kl. I III 8 kroner, i kl. IV VI 6 kroner.

I kl. I - III er skolepengene 15 kr. pr. kvartal.

I kl. IV - VII 21 - - -

Af to brødre betaler den anden $\frac{3}{4}$, af tre den anden $\frac{3}{4}$ og den tredje $\frac{1}{2}$; er der flere end tre brødre gaa de øvrige frit.

Gratisternes antal var 8, hvoraf 4 havde hel, 4 halv friplads; som sædvanlig uddeltes 10 pCt. af skole- og indskrivningspengene.

Fripladsene var fordelte saaledes:

Kl. III .....2; Kl. IV.....2;
Kl. V ..... 2; Kl. VI.....2.

Efter skolelovens § 55 skal skolepengene betales *forskuudsvis* for hvert kvartal uden nogen afkorting, om discipelen optages i eller udgaar af skolen i løbet af samme. Og reglementets § 36 lyder saaledes: Er skolepengene for en discipel ikke erlagte inden kvartalets udløb, er rektor, naar han derom af kassereren underrettes, forpligtet til at nægte en saadan discipel adgang til skolens undervisning.

Disse bestemmelser unnlader man ikke at bringe i forældres og føresattes erindring, da det har vist sig, at de hyppig oversees.

Angaaende skolens fripladse bestemmer skoleloven af 17de juni 1869 følgende:

Disciplene kan kun under følgende betingelser komme i betragtning ved fordelingen af skolebeneficier:

- 1) at de have gode anlæg;
- 2) at de ved sædelig opførsel og flid gjør sig fortjente til saadan understøttelse;
- 3) at deres trang er bekræftet ved paalidelige vidnesbyrd.

Skolebeneficier kan i regelen ikke tilstaaes disciple, forinden de har været 1 ar i skolen.

X. Almindelige bemærkninger.

Fra begyndelsen af skoleaaret 18⁸⁷/₈₈ blev herværende skole, der hidtil ligesom landets øvrige offentlige skoler kun var for gutter, omdannet til en fællesanstalt for gutter og piger med saakaldt fællesundervisning for begge kjøen.

Under 15de novbr. 1885 henvendte nemlig kirkedepartementet sig til skolens forstanderskab med anmodning om at tage under overveielse indførelse af fællesundervisning ved skolen. Den saaledes vakte motion vandt efter adskillige forhandlinger pluralitet inden forstanderskabet, hvis majoritet under 24de marts 1886 indgik til departementet med en erklæring, hvori den udtalte sig for en delvis indførelse af fællesundervisning, vedlagde en plan for sammes ordning samt budget for skolen i tilfælde af forandringens indførelse. Efterat departementet derpaa ved storthingsbeslutning af 11te marts 1886 var bleven bemyndiget til at afholde de nødvendige med fællesundervisningen for gutter og piger følgende udgifter paa betingelse af, at kommunerne var villige til at bære udgifterne ved nødvendige forandringer i skolelokalet og forøgelsen af inventariet, henvendte departementet sig igjen til skolens forstanderskab med anmodning om at indgaa til kommunebestyrelsen med forslag til iværksættelsen af den paatænkte forandring. Efter nu at have foranlediget overslag udførte over omkostningerne ved de forandringer ved lokalet, som fandtes nødvendige, forelagde forstanderskabet motiveret forslag for kommunebestyrelsen. Dette forslag blev af samme bifaldt og den for øiemedet fornødne udvidelse af lokalet iværksat.

Derefter blev fællesundervisningen i august 1887 sat igang. Denne blev dog, som nærmere forklaret i afsnit V, ikke fuldtud gennemført, idet ikke blot gymnastik- og sangundervisningen gives særskilt, men ogsaa i andre fag pigerne ere fritagne for endel af de ordinære timer (væsentlig i matematik og naturkundskab), eller aldeles ikke deltage i undervisningen (f. ex. i fransk), hvorimod deres kursus er 7-aarigt (gutternes 6-aarigt) og undervisningen i normalplanens sjette og øverste klasse for pigerne er fordelt paa to aar (kl. VI og VII) med et indskrænket antal ugentlige timer og med indhentelse af hvad de længere nede i skolen har forsømt i matematik og naturkundskab.

Efter skolelokalets udvidelse, der bestaar i en tilbygning i flugt med den ældre bygning, er skolens rum forøget med 4 værelser, hvoraf 2 benyttes som klasserum, 1 til arbejdsrum for pigerne og 1 til naturaliesamlingen. Pigerne har sin særegne indgang og en egen gang eller korridor, der er opvarmet om vinteren, til sit tøj; i denne tillades det dem at opholde sig i friminutterne, naar der er uveir eller meget streng kulde. Denne korridor er ved en gang, der kan aflukkes, sat i forbindelse med hovedkorridoren.

En særegen del af gaardspladsen er bleven anvist pigerne til legeplads, uden at dog denne er afgrænset; begge afdelinger holde sig i almindelighed paa sit omraade og deltage ikke i hinandens lege.

Ved fællesundervisningens indførelse i august 1887 talte skolen 84 elever, hvoraf 44 gutter og 40 piger. I skoleaarets løb udmeldtes 11 elever; 15 udgik ved skoleaarets udgang efter at have taget afgangsexamen.

I indeværende skoleaar er optaget 16 nye elever -- 8 gutter og 8 piger. Det samlede elevantal udgjør nu 74, hvoraf 36 gutter og 38 piger, saaledes fordelte:

Kl. I	10 elever	(4 g. 7 p.)
- II	14	(7 p. 7 p.)
- III	7	(5 g. 2 p.)
- IV	17	(9 g. 8 p.)
- V	18	(7 g. 11 p.)
- VI	7	(4 g. 3 p.)
- VII	1	—

Af skolens gutter deltog 24 under vinterhalvaaret to eftermiddagstimer om ugen ved den arbeidsskole, som er knyttet til herværende Nymoens almueskole.

I lærerraad den 29de august d. a. besluttede man, at daglige karakterer blive at bibeholde, men at karakterbøgerne, hvori de daglige karakterer indføres, istedetfor som hidtil at overgives i elevernes hænder, blive at opbevare i kathedrene og kun hver lørdag udleveres til paategning

af forældrene. Ligeledes vedtog man, at karaktererne for opførsel, der hidtil ikke har været givne over meget godt, og i regelen heller ikke under denne karakter, saavel i aaret som ved examen blive at beregne paa samme maade som karaktererne for skolens lærefag.

Regler for inspektionen.

(Vedtagne i lærerraad).

1. Naar eleverne i friminutterne opholde sig i gaarden, skal der altid være to inspektører.
2. Inspektørerne paase, at gutterne gaa først ind fra gaarden, derefter pigerne. Hvis eleverne under friminutterne opholde sig i gangene, skal, naar der ringes, pigerne forholde sig rolige, indtil gutterne har passeret til sine klasser.
3. Naar en undervisningstime er tilende, skal læreren være den sidste, der forlader klassen. Hvis der benyttes hjælpekasse, ledsager han eleverne tilbage til deres egen klasse og paaser, at de forlade denne. Naar timen skal begynde, maa vedkommende lærer, saavidt muligt, være den første i klassen.

~~~~~

Sundhedstilstanden var i det forløbne aar i det hele taget god.

XI. Skolens regnskab for 1886—87.

I n d t æ g t.

1.	Beholdning fra forrige aar	Kr.	301.97
2.	Skole- og indskrivningspenge	-	4 240.00
3.	Kommunens bidrag	-	1 880.00
4.	Andre indtægter	-	75.74
5.	Statskassens tilskud	-	12 600.00
		Kr.	19 097.73

U d g i f t.

1.	Lønninger	Kr.	15 250.19
2.	Alderstillæg	-	1 882.79
3.	Bibliotheket, samlingerne, læremidler	-	214.40
4.	Fripladse	-	396.00
5.	Lys og brænde	-	447.30
6.	Trykningsomkostninger o. l.	-	212.80
7.	Blandede og tilfældige udgifter	-	197.86
8.	Beholdning: a) Restancer	Kr.	199.50
	b) Kontant	-	296.79
			-
			496.29
		Kr.	19 097.73

For 1887 - 88.

I n d t æ g t.

1.	Beholdning	Kr.	406.29
2.	Skolepenge, indskrivningspenge og fripladse	-	5 422.00
3.	Kommunens bidrag	-	1 880.00
4.	Andre indtægter	-	58.77
5.	Tilskud af statskassen	-	14 739.00
		Tilsammen	Kr. 22 596.06

XI. Skolens regnskab for 1886—87.

I n d t æ g t.

1.	Beholdning fra forrige aar	Kr.	301.97
2.	Skole- og indskrivningspenge	-	4 240.00
3.	Kommunens bidrag	-	1 880.00
4.	Andre indtægter	-	75.74
5.	Statskassens tilskud	-	12 600.00
		Kr.	19 097.73

U d g i f t.

1.	Lønninger	Kr.	15 250.19
2.	Alderstillæg	-	1 882.79
3.	Bibliotheket, samlingerne, læremidler	-	214.40
4.	Fripladse	-	396.00
5.	Lys og brænde	-	447.30
6.	Trykningsomkostninger o. l.	-	212.80
7.	Blandede og tilfældige udgifter	-	197.86
8.	Beholdning: a) Restancer	Kr.	199.50
	b) Kontant.	-	296.79
		Kr.	19 097.73

For 1887 - 88.

I n d t æ g t.

1.	Beholdning	Kr.	406.29
2.	Skolepenge, indskrivningspenge og fripladse	-	5 422.00
3.	Kommunens bidrag	-	1 880.00
4.	Andre indtægter	-	58.77
5.	Tilskud af statskassen	-	14 739.00
		Tilsammen	Kr. 22 596.06

U d g i f t .

1.	Lønninger	Kr. 17 880.68
2.	Alderstillæg	- 2 621.10
3.	Bibliotheket, samlingerne, læremidler	- 244.26
4.	Fripladse	- 524.25
5.	Lys og brænde	- 877.13
6.	Trykningsomkostninger m. m.	- 85.92
7.	Blandede og tilfældige udgifter	- 146.99
8.	Beholdning (restancer)	- 215.73

Tilsammen Kr. 22 596.06

Kongsberg off. høiere almenskole d. 17. oktbr. 1888.

K. L. Sommerfelt.

Rettelse.

~~~~~

S. 25, l. 13 f. neden. Her er udeladt følgende afgangselever paa engelsklinien:

	Hovedkarakter.		Opt. i skolen.
1888: Andersen, Gunda,	Meget godt	2,00	1887.
Arnesen, Bertha,	Godt	2,86	1886.
Bergan, Hedvig,	Godt	2,89	1886.
Eriksen, Magda,	Godt	2,54	1886.
Eriksen, Ragna	Meget godt	1,93	1886.
Henriksen, Kathinka,	Meget godt	1,71	1886.
Rasch, Magdalene,	Meget godt	2,29	1886.
Aas, Peder,	Meget godt	1,96	1882.
Mørk, Ole,	Meget godt	2,32	1886.
Thomassen, Bernhard,	Godt	2,77	1881.

~~~~~

Rettelse.

~~~~~

S. 25, l. 13 f. neden. Her er udeladt følgende afgangselever paa engelsklinien:

	Hovedkarakter.		Opt. i skolen.
1888: Andersen, Gunda,	Meget godt	2,00	1887.
Arnesen, Bertha,	Godt	2,86	1886.
Bergan, Hedvig,	Godt	2,89	1886.
Eriksen, Magda,	Godt	2,54	1886.
Eriksen, Ragna	Meget godt	1,93	1886.
Henriksen, Kathinka,	Meget godt	1,71	1886.
Rasch, Magdalene,	Meget godt	2,29	1886.
Aas, Peder,	Meget godt	1,96	1882.
Mørk, Ole,	Meget godt	2,32	1886.
Thomassen, Bernhard,	Godt	2,77	1881.

~~~~~
